

ชื่องานวิจัย : ผลของโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อการป้องกันการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง โดยการประยุกต์ใช้
ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อการป้องกันโรค

คณะผู้วิจัย : จันทนิภา มหิมา จันทรทิมา จินตามล และ อติพงษ์ มโนรมณ์

คณะกรรมการที่ปรึกษา : วรัญญศึกษา ทรัพย์ประเสริฐ

คณะกรรมการสอบงานวิจัย : วรยุทธ นาคอ้าย, ประ.ด. วรัญญศึกษา ทรัพย์ประเสริฐ, ส.ด.

จุฬาทิพย์ เอ็มเป็ย, ประ.ด.

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมสุขศึกษาเพื่อการป้องกันการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อการป้องกันโรค กลุ่มทดลอง คือ ผู้สูงอายุในพื้นที่ตำบลหนองปรือ อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวนทั้งสิ้น 40 คน คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบ กลุ่มละ 20 คน กลุ่มทดลองได้รับกิจกรรมตามโปรแกรมฯ จำนวน 4 กิจกรรม เป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มเปรียบเทียบจะได้รับกิจกรรมการเสริมสร้างความรู้ตามปกติที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจัดให้ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 7 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล, การรับรู้ความรุนแรงของการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุ, การรับรู้โอกาสเสี่ยงของการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุ, การรับรู้ในความสามารถตนเองในการปฏิบัติป้องกันความเสี่ยงต่อการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุ, ความคาดหวังในผลลัพธ์ของการปฏิบัติเพื่อป้องกันความเสี่ยงต่อการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุ, พฤติกรรมการป้องกันความเสี่ยงพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุ และแบบประเมินความเสี่ยงต่อการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุ Thai Falls Risk Assessment test (Thai-FRAT) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างก่อน-หลังเข้าร่วมโปรแกรมฯ ภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม ด้วยสถิติ Wilcoxon signed-rank test และ The Mann-Whitney U Test

ผลการวิจัย พบว่า ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยการรับรู้ความรุนแรง การรับรู้โอกาสเสี่ยง การรับรู้ในความสามารถตนเอง ความคาดหวังในการปฏิบัติ และพฤติกรรมป้องกันความเสี่ยงต่อการพลัดตกหกล้มสูงกว่าก่อนทดลองและสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) ในขณะที่ภายหลังการทดลอง ความเสี่ยงต่อการพลัดตกหกล้มมีค่าเฉลี่ยลดลง แต่เมื่อวิเคราะห์หาทางสถิติ พบว่า ไม่แตกต่างกัน ($p\text{-value} = 0.102$)

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยนี้ผู้บริหารสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประกอบในการพัฒนานโยบายในการสนับสนุนการจัดการความเสี่ยงต่อการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุ และปรับสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อผู้สูงอายุในชุมชน และผู้ให้บริการสามารถนำโปรแกรมสุขศึกษาโดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อการป้องกันโรคครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุในพื้นที่ โดยปรับให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน

คำสำคัญ : โปรแกรมสุขศึกษาเพื่อการป้องกันการพลัดตกหกล้ม, ผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง, แรงจูงใจเพื่อการป้องกันโรค

Research Title: Effects of Protection Motivation Theory-Based Fall Prevention Health Education Program for At-Risk Elderly

Researchers: Jantanipa Mahima, Jantima Jindamon, Adipong Manorom

Advisory Committee: Warunsicha Supprasert, Dr.P.H.

Research Exam Committee: Worayuth Nak-ai Ph.D. Warunsicha Supprasert, Dr.P.H.
Juthathip Empia Ph.D.

Abstract

This quasi-experimental study aimed to evaluate the effectiveness of a fall prevention health education program for at-risk elderly individuals, grounded in the Protection Motivation Theory. Forty elderly participants from Nong Prue Subdistrict, Bang Lamung District, Chonburi Province, were purposively selected and divided into two groups: an experimental group and a control group, each comprising 20 individuals. The experimental group engaged in a four-week health education program with four distinct activities, while the control group received standard health promotion services provided by the Subdistrict Health Promoting Hospital.

Data were collected using an interview questionnaire, which included seven parts: personal information, perceived severity of falls in the elderly, perceived risk of falls in the elderly, perceived self-efficacy in preventing risk of falls, outcome expectations of fall risk prevention behaviors, fall risk prevention behaviors, and the Thai Falls Risk Assessment Test (Thai-FRAT). Descriptive statistics were used to analyze general information, and the Wilcoxon signed-rank test and the Mann-Whitney U Test were employed to compare mean score differences within and between groups before and after participation in the program.

The study's results revealed that, after the intervention, the experimental group showed significantly higher mean scores in perceived severity, perceived susceptibility, perceived self-efficacy, outcome expectations, and fall risk prevention behaviors compared to both their pre-intervention scores and the control group's scores (p -value < 0.001). Although the mean fall risk score decreased in post-intervention, the statistical analysis indicated no significant difference (p -value = 0.102).

The findings suggest that administrators could leverage this study's results to develop policies supporting fall risk management for the elderly and to enhance elderly-friendly environments within communities. Service providers can apply this health education program, grounded in the Protection Motivation Theory, to develop and promote fall risk prevention efforts tailored to elderly populations in similar contexts, with adjustments made as needed to suit specific local conditions.

Keywords: Fall Prevention Health Education Program, At-Risk Elderly, Protection Motivation Theory